

Status
Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
19 september 2022

Eindtermijn
n.v.t.

Onderwerp

Jaarverslag Bezwarencommissie 2021

Advies

1. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten, waarmee het jaarverslag 2021 van de Bezwarencommissie nogmaals ter kennisname aan Provinciale Staten wordt gezonden en de reactie van uw college ten aanzien van de daarin vervatte aandachtspunten aan de Staten kenbaar gemaakt wordt.
2. In te stemmen met de in paragraaf 1.2.2 van dit voorstel beschreven acties met betrekking tot de aanbevelingen van de bezwarencommissie;
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het voorstel Jaarverslag Bezwarencommissie 2021.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- GS-brief aan PS over Jaarverslag Bezwarencommissie 2021
- Jaarverslag Bezwarencommissie 2021
- Infographic bij Jaarverslag Bezwarencommissie 2021

1 Toelichting voor het college

In het “Reglement behandeling bezwaarschriften Zuid-Holland 2014” is bepaald dat de Bezwarencommissie jaarlijks verslag uitbrengt aan Gedeputeerde Staten over de werkzaamheden van het voorgaande jaar. Daarnaast wordt het verslag van de Bezwarencommissie ter kennisneming aan Provinciale Staten voorgelegd.

Op 6 juni 2022 is van de Bezwarencommissie het jaarverslag over 2021 ontvangen. Middels een collegebrief is dit verslag inmiddels ook al ter (voorlopige) kennisneming aan Provinciale Staten gezonden, waarbij de toezegging is gedaan dat het college op een later moment met een inhoudelijke reactie op het verslag zou komen. In dit voorstel wordt ingegaan op de bevindingen die in het jaarverslag zijn opgenomen en worden voorstellen gedaan over de wijze waarop met de door de commissie gedane aanbevelingen kan worden omgegaan.

1.1 Inhoud jaarverslag

1.1.1 Algemeen

Het jaarverslag van de Bezwarencommissie bevat cijfers en gegevens over tot de bezwaarschriftenpraktijk in een bepaald kalenderjaar, waaronder een analyse van de ontwikkelingen in het aantal behandelde bezwaarschriften, de gemiddelde behandelduur en de mate waarin gestelde afdoeningstermijnen zijn gehaald. Voor een uitgebreide beschrijving daarvan wordt korthedshalve verwezen naar het jaarverslag en de daarbij gevoegde “infographic”, waarop de meest belangrijke cijfers overzichtelijk zijn samengevat.

1.1.2 Oplossingen zonder advies

Na ontvangst van een bezwaarschrift onderzoekt het cluster rechtsbescherming van Team Juridische Zaken (FJZ) in de regel eerst of een geschil zonder advies van de Bezwarencommissie middels informeel overleg kan worden opgelost. In 2021 konden als gevolg hiervan 63 van de 160 bezwaarschriften (39%) zonder advies van de commissie worden opgelost. Hiermee steekt dit cijfer gunstiger af ten opzichte van de aantallen bezwaarschriften die in eerdere jaren in een informeel traject tot oplossing gebracht konden worden (22% in 2018, 20% in 2019 en 30% in 2020).

1.1.3 Termijnen

De commissie streeft er steeds naar haar adviezen ten aanzien van de behandelde bezwaarschriften uiterlijk 12 weken na het einde van de indieningstermijn van de bezwaren uit te brengen. In 2021 heeft de commissie dit in 70 gevallen (89%) gehaald. Dit cijfer komt overeen met het cijfer wat in 2020 werd behaald (87%), doch ligt lager dan de cijfers in 2018 (93%) en 2019 (97%).

De gemiddelde adviestermijn bedroeg in 2021 tien weken, waarmee de commissie gemiddeld binnen blijft de aan zichzelf opgelegde maximale adviestermijn van 12 weken na het verstrijken van de bezwaartermijn blijft. Dit cijfer vertoont inmiddels ook een constante trend met de gemiddelde adviestermijnen in 2020 en 2019, welke beide eveneens op 10 weken uitkwamen. In 2018 bedroeg de gemiddelde adviestermijn 7 weken.

Naast de adviestermijn van de commissie kan ook gekeken worden naar de wettelijke termijn waarbinnen uw college een besluit genomen dient te hebben op de bezwaarschriften. Deze termijn bedraagt op grond van de Awb 12 weken na het verstrijken van de bezwaartermijn, welke termijn daarna nog met 6 weken kan worden verdaagd, waarmee de maximale beslistermijn op 18 weken uitkomt. In 2020 heeft uw college in 80% van de daarvoor in aanmerking komende gevallen tijdig een besluit genomen. Dit percentage vertoont voor het tweede jaar een enigszins neerwaartse trend ten opzichte van voorgaande jaren. In 2020 werd 84% van de beslissingen tijdig genomen, terwijl dat in 2019 en 2018 nog resp. 96% en 94% was.

In het verslagjaar 2021 is overigens door de commissie ook geadviseerd ten aanzien van twee bezwaarschriften de gericht waren tot Provinciale Staten. Provinciale Staten hebben in beide gevallen buiten de wettelijk vastgestelde beslissingstermijn besloten (zie infographic).

1.1.4 Strekking van de adviezen

De commissie heeft in 2021 in 79 gevallen advies uitgebracht. Daarvan adviseerde de commissie in 23 gevallen (29%) het aangevallen besluit te herroepen (waarvan 3 bij wijze van tussenadvies). In 44 (56%) van de gevallen werd geadviseerd het bezwaarschrift ongegrond te verklaren en in 12 gevallen (15%) werd geadviseerd tot niet ontvankelijk verklaring. Per 31 december 2021 waren 89 bezwaarschriften nog in behandeling.

Met name het percentage gegrond geacht bezwaarschriften is van belang te bezien tegen de achtergrond van de cijfers van eerdere jaren. Het resultaat over 2021 (29%) houdt dan het midden tussen het cijfer over 2019 (35%) en 2018 (18%). (Het jaar 2020 is niet in de vergelijking betrokken, omdat dat wegens grote aantallen bezwaarschriften tegen één en hetzelfde besluit een vertekend beeld geeft.)

1.1.5 Contraire besluiten

In het verslagjaar 2021 zijn 2 van de uitgebrachte adviezen geheel of gedeeltelijk niet door uw college overgenomen. In beide gevallen betrof het besluiten ingevolge de Wet openbaarheid van bestuur. De verschillen van inzicht tussen de commissie en uw college in beide zaken worden uitgebreid gememoreerd in het jaarverslag, waarnaar hier korthedshalve wordt verwezen.

1.1.6 Aanbevelingen

Vanuit de adviespraktijk over het verslagjaar 2021 geeft de Bezwarencommissie in haar jaarverslag de volgende drie aanbevelingen mee aan uw college:

1. Breng de verzendadministratie van besluiten op orde conform de daarvoor in jurisprudentie gestelde eisen, waardoor in het vervolg voldoende aangetoond kan worden dat alle verzonden besluiten daadwerkelijk aan het postbezorgingsbedrijf aangeboden zijn op de dag zoals vermeld bij de verzenddatum op het besluit..
2. Vermeldt in het geval van tendersubsidies op het aanvraagformulier en in de informatie over de betreffende subsidieregeling en het dat een aanvraag bij het aflopen van de indieningstermijn volledig dient te zijn en nadien, ook tijdens de bezwaarprocedure, niet inhoudelijk aangevuld dan wel aangepast mag worden.

3. Heb aandacht voor het op orde brengen van de archivering van besluiten die door BI12 krachtens mandaat van uw college zijn genomen, alsook voor de archivering daarvan in het archief van de provincie zelf.
4. Heb bij dwangsbesluiten onverminderd aandacht voor het helder omschrijven van de last en bijbehorende maatregelen.

Aanbevelingen 3 en 4 zijn overigens over eerdere verslagjaren als eens eerder gedaan (respectievelijk in 2019 en 2020). De commissie vraagt hier nu hernieuwde aandacht voor.

1.2 Reactie op het jaarverslag

1.2.1 Algemeen

Na de door omstandigheden ongewone cijfers van 2019, laat 2021 wederom een praktijk zien die meer in lijn is met die van de jaren 2018 en 2020. Behoudens enkele geringe plussen of minnen in de cijfers, lijkt op alle gebieden (aantallen bezwaarschriften, termijnen, uitkomsten etc.) sprake te zijn van een genormaliseerde stabiele praktijk van bezwaarschriftbehandeling. Punt van aandacht daarbij is wel de dalende trend in de besluiten op bezwaar die binnen de daartoe getelde (verlengde) wettelijke termijnen voor besluitvorming worden genomen.

1.2.2 Reactie op de aanbevelingen

Ad.1 Verzendadministratie

Deze aanbeveling betreft met name het proces van postverzending vanuit de provincie. Hierover zal tezamen met het Cluster Rechtsbescherming en de afdeling Facilitaire Zaken in overleg getreden worden, gericht op een inrichting van de postverzending op de door de commissie bedoelde (werk)wijze.

Ad.2 Informatie bij aanvragen tendersubsidies

Deze aanbeveling kan maar ten dele worden begrepen. De ingang voor veel subsidieaanvragen is de website van de provincie Zuid-Holland. Bij onderzoek van de website van PZH blijkt dat op verschillende plekken, zowel bij de algemene informatie als bij de daar genoemde specifieke tenderregelingen, expliciete informatie wordt vertrekt over het feit dat een aanvraag voor een tendersubsidie pas in behandeling genomen kan worden wanneer deze geheel compleet is. En ook dat als datum van ontvangst het moment bepalend is waarop een eventuele incomplete aanvraag gecompleteerd is. Het aspect dat een aanvraag vervolgens niet meer gewijzigd kan worden blijft daarbij over de gehele linie inderdaad wel wat onderbelicht, of wordt niet specifiek benoemd.

In ieder geval is bij Bureau subsidies te rade gegaan om te bezien in welke mate deze informatie ook in de schriftelijk te verstrekken informatie is opgenomen. Bureau subsidie bevestigde in dat verband de observatie dat de door de bezwaren commissie bedoelde informatie reeds op nagenoeg alle daartoe aangewezen plaatsen is aangegeven. Ingaand op deze aanbeveling bekijkt Bureau subsidies op alle aanvraagformulieren of de door de bezwarencommissie bedoelde informatie daarop is opgenomen.

Ad.3 Archivering BIJ12

BIJ12 oefent verschillende bevoegdheden van uw college in mandaat uit. Mandaatuitoefening betekent dat uit naam en onder verantwoordelijkheid van uw college wordt gehandeld. Dit brengt met zich mee dat alle vereisten en verplichtingen in acht genomen dienen te worden, die ook door uw college in acht genomen zouden worden. Daaronder ook begrepen een deugdelijke archivering van de genomen besluiten en de daarop betrekking hebbende stukken. De bezwarencommissie heeft eerder in haar jaarverslag over 2019 al geconstateerd dat de archieffunctie bij BIJ12 van de in mandaatgenomen besluiten voor verbetering vatbaar is. Dat naar aanleiding van een toenmalig Wob-verzoek, waarbij het problematisch bleek de stukken waarvan openbaarmaking gevraagd werd uit de archieven van BIJ12 te produceren. De genoemde aanbeveling is eertijds via de intern betrokken geldingen binnen PZH richting Bij12 gecommuniceerd. De bezwarencommissie heeft nu in het jaarverslag opnieuw aandacht gevraagd voor dit aspect. Dit wederom in het kader van een Wob-verzoek, waarbij documenten die eerder niet zijn geproduceerd naar aanleiding van het bezwaarschrift alsnog beschikbaar werden gesteld. Onduidelijk is echter of dit te wijten is aan een gebrek in de archieffunctie bij BIJ12, of dat dit mogelijk een relatie heeft met de wijze waarop het Wob-verzoek in eerste instantie is behandeld. Indien een en ander inderdaad te wijten is aan een gebrekkige archieffunctie zal dat met BIJ12 en de intern betrokkenen worden besproken, ter voorkoming van degelijke situaties in de toekomst.

Ad.4 Omschrijving van de last bij handhaving

Ook deze aanbeveling is eerder gedaan. In het college voorstel bij het jaarverslag 2020 werd reeds opgemerkt dat een heldere omschrijving van de last in een dwangsombeschikking tot de meest basale vereisten behoort, die binnen de handhavingspraktijk bij handelend ambtenaren bekend verondersteld mogen worden. Gezien de aanbeveling laat dit in sommige gevallen kennelijk nog steeds te wensen over. Bij navraag bleek dat de opmerkingen van de bezwarencommissie, zoals ook in 2019, wederom handhavingsbeschikkingen betrof die in mandaat binnen omgevingsdiensten zijn genomen. Dit aspect zal daarom nogmaals onder de aandacht van de betreffende omgevingsdienst(en) moeten worden gebracht. Met het oog daarop zal dit worden geagendeerd voor het eerstvolgende afdelingshoofdenoverleg, wat vanuit de afdeling Mobiliteit & Milieu periodiek met de verschillende omgevingsdiensten wordt gevoerd.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 1 - Samen werken aan Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Zie hierboven in de inleiding van de toelichting voor uw college.

2 Voorafgaande besluitvorming

n.v.t.

3 Proces

Het jaarverslag van de Bezwarencommissie wordt ter kennisneming aan Provinciale Staten aangeboden. Verder voert de gedeputeerde die de behandeling van bezwaarschriften in diens portefeuille heeft jaarlijks overleg met de voorzitter van de Bezwarencommissie over de conclusies en aanbevelingen van het jaarverslag. De secretaris van de Bezwarencommissie zal daartoe het initiatief nemen.

4 Participatie

n.v.t.

5 Communicatiestrategie

Naast de openbaarmaking van de publiekssamenvatting wordt geen specifieke strategie voor (brede) externe communicatie ontwikkeld.

Intern wordt het jaarverslag door het team juridische zaken onder de aandacht van de betrokken bureaus en afdelingen gebracht, waarbij op de benoemde aanbevelingen en leerpunten gewezen wordt. Daarnaast worden de aandachtspunten en leerpunten in het brede teamoverleg van Team Juridische zaken besproken. Het gehele team kan daarmee vervolgens rekening houden in de eigen advisering van de verschillende vakafdelingen.

Verder worden de leeraspecten die besloten liggen in de bezwaarschriften ten aanzien van besluiten van de omgevingsdiensten rechtstreeks met de betrokken diensten gecommuniceerd. De adviezen die door de commissie ten aanzien van deze bezwaarschriften worden uitgebracht worden bovendien gelijktijdig met de toezending aan de omgevingsdiensten ook aan de intern betrokken beleidsafdeling gezonden, zodat deze met de betreffende dienst in overleg kan treden over mogelijke verbeteringen.